

stále na tom, že žalující škola má právní subjektivitu, a soud mu nemohl vnucovati názor jiný a opravovati v tom směru žalobu. Nezbylo tedy, než postupovati podle § 7 c. ř. s., jakž učinil první soud.

K výroku o útratách, který jest opřen o poslední odstavec § 51 c. ř. s., jest dodati toto: První soud odsoudil k náhradě útrat fysické osoby, jež podepsaly plnou moc pro advokáta, uváděje, že spor započaly a že jim proto uložena náhrada podle § 41 c. ř. s. Žalující strana stěžovala si i do tohoto útratového výroku, uvádějíc, že nelze uložiti náhradu nákladů předsedovi a jednateli kuratoria. Rekursní soud, vyhověv rekursu, nařídil, by první soud hleděl při rozhodnutí také k útratám rekursu. Jeho usnesení bylo nyní změněno a přechází tedy přezkoumání útratového výroku prvního soudu na nejvyšší soud. Nelze s prvním soudem souhlasiti. Neplatí tu předpis § 41 c. ř. s., ale nelze tu použití ani zvláštního předpisu § 51 c. ř. s., protože zákon má na mysli jen případy, kde jsou ve sporu strany, a také o stranách mluví. Také vzájemné zrušení útrat podle § 51 poslední odstavec c. ř. s. předpokládá obě strany právě tak, jako je předpokládá § 43 prvý odstavec c. ř. s. při vzájemném zrušení útrat. V souzeném případě žalující strana neexistuje a nelze náhradu uložiti členům v zastoupení školy. Mimo to žalovaná strana ani nenavrhl, by byli tito zástupci osobně odsouzeni k náhradě útrat. Nezbylo tedy, než zamítnouti návrh na přisouzení útrat, ano mu nelze vyhověti (sr. také rozh. čís. 6282 sb. n. s.).

Čís. 10362.

Ustanovení čl. 243, 245 a 248 obch. zák. a § 18 akc. reg. jest šetřiti i tehdy, jde-li o snížení akciového kapitálu za účelem zjednání stavu, který nastal skutečně tím, že společnost utrpěla ztráty v provozu, jimiž byl základní kapitál částečně ztráven.

Článkem 1 cís. nař. ze dne 21. června 1873, čís. 114 ř. zák., byl druhý odstavec čl. 245 obch. zák. nově upraven v ten rozum, že netřeba vyčkávatí celý rok od třetí vyhlášky, nýbrž že smí býti započato s rozdělením jmění (s částečným splacením základního kapitálu akcionářům) již po uplynutí tří měsíců po třetím vyhlášení. Má-li však býti započato se splacením již po třech měsících, musí býti tato zkrácená lhůta ve vyhláškách výslovně udána. Nechce-li společnost použití této kratší lhůty a neuvedla-li ji proto ve vyhlášce, nesmí býti se splacením započato dříve, než po uplynutí jednoho roku. V takovém případě stačí, byli-li věřitelé ve vyhláškách s poukazem na čl. 243 obch. zák. vyzváni, by se u společnosti přihlásili (čl. 243 druhý odstavec obch. zák.), aniž bylo třeba naznačovati, že společnost nemíní použití zmírnění, které by jí jinak poskytovalo cís. nař. čís. 114 z roku 1873.

(Rozh. ze dne 4. prosince 1930, R I 808/30.)

Vyřizuje opověď zápisu změny stanov snížením akciového kapitálu při firmě akciové společnosti, vrátil rejstříkový soud vyhlášky, jimiž byli věřitelé s poukazem na čl. 243 obch. zák. vyzváni, by se u spo-

lečnosti přihlásili, s tím, by byly předloženy do čtrnácti dnů vyhlášky, vyhovující přesně ustanovení čl. 1 cís. nař. ze dne 21. června 1873 čís. 114 ř. zák., podle něhož ve vyhláškách má býti výslovně uvedena lhůta tří měsíců ode dne, kdy se stalo po třetí vyhlášení ve veřejných listech k tomu určených, kdežto předložené vyhlášky tomuto předpisu nevyhovují, obsahující jen všeobecný poukaz na čl. 243 obch. zák. Rozkladu rejstříkový soud nevyhověl, podotknuv k vývodům rozkladu, že rejstříkový soud okolnost, že lhůta čl. 245 obch. zák. již uplynula dnem 14. srpna 1929, pokládá se nerozhodnou vzhledem k výslovnému předpisu čl. 1 cís. nař. čís. 114/1873 ř. zák. Rekursní soud nevyhověl rekursu. Důvody: Ke správným, stavu věci i zákonu vyhovujícím důvodům napadeného usnesení, jakož i usnesení, jímž nebylo vyhověno rozkladu, dodává se jen ještě toto: Podle čl. 1 cís. nař. ze dne 21. června 1873, čís. 114 ř. zák., musí býti ve vyhlášce lhůta tříměsíční výslovně uvedena, neboť ode dne, kdy vyhláška byla uveřejněna po třetí, počíná teprv ona tříměsíční lhůta běžeti. Předpis tento jest rázu donucujícího a jemu v projednávaném případě nebylo vyhověno, ježto ve vyhláškách soudu předložených vůbec tato tříměsíční lhůta není uvedena. Návoru stěžovatelky, že příkaz krajského soudu obchodního jest bezpředmětný a že lhůta tříměsíční již uplynula, nelze přisvědčiti, poněvadž tříměsíční lhůta článku 1. cit. zák. ve vyhláškách soudu předložených vůbec nebyla uvedena, takže ani nemohla počítí běžeti.

Nejvyšší soud zrušil usnesení nižších soudů s tím, že schází s příkazu rejstříkového soudu, by do čtrnácti dnů byly předloženy nové vyhlášky, v nichž by byla výslovně uvedena lhůta tří měsíců ode dne, kdy se po třetí stalo prohlášení ve veřejných listech k tomu určených, a rejstříkovému soudu nařídil, by o opovědi zápisu změny stanov při firmě stěžovatelčině dále po zákonu jednal.

Důvody:

I když v souzeném případě nešlo o vrácení části základního kapitálu akcionářům, nýbrž o snížení akciového kapitálu za účelem zjednáni stavu, který skutečně nastal tím, že společnost utrpěla ztráty v provozu, jimiž byl základní kapitál částečně ztráven (t. zv. formální (deklaratorní) snížení akciového kapitálu), třeba i tu šetřiti všech zákonných předpisů zajišťujících věřitele společnosti, totiž ustanovení čl. 243, 245 a 248 obch. zák. a § 18 akc. regulativu, neboť tímto snížením se zmenší jmění, jež jest rezervovati, a umožní se vyplatiti jako zisk aktiva, která by byla před snížením vázána vyšším základním kapitálem. I když tedy nedochází k okamžité výplatě, přece nutno snížení pokládati za »splacení« základního kapitálu a nutno použiti i tu uvedených již zákonných předpisů. Podle druhého odstavce čl. 248 obch. zák. může se částečné zpětné splacení základního kapitálu akcionářům státi jen, šetříc předpisů o rozdělení společenského jmění v případě zrušení (čl. 243, 245 obch. zák.). Podle čl. 243 obch. zák. musí býti zrušení společnosti třikráte vyhlášeno veřejnými listy k tomu určenými (čl. 209 čís. 11 obch. zák.). Touto

vyhláškou musí býti věřitelé zároveň vyzváni, by se u společnosti přihlásili. Podle druhého odstavce čl. 245 obch. zák. nemůže býti rozdělení provedeno dříve než po uplynutí jednoho roku, počítajíc ode dne, kdy se po třetí stala vyhláška ve veřejných listech k tomu určených. Tato lhůta byla článkem 1 cís. nař. ze dne 21. června 1873 čís. 114 ř. zák. jemuž se podle vyhlášky veškerého ministerstva ze dne 27. května 1874, čís. 80 ř. zák. dostalo ústavního schválení, zmírněna na tři měsíce a tím druhý odstavec čl. 245 obch. zák. nově upraven (srov. Staub-Pisko I. str. 779, Wenig, Příručka obchodního práva str. 134, Randa, Handelsrech II. str. 190 text i pozn. 139). Tato úprava záležitosti však jen v tom, že netřeba vyčkávat celý rok od třetí vyhlášky, nýbrž že smí býti započato s rozdělením jmění (čl. 245 obch. zák.), pokud se týče s částečným zpětným splacením základního kapitálu akcionářům (čl. 248 obch. zák.) již po uplynutí tří měsíců po třetím vyhlášení. Není tím nikterak řečeno, že nesmí býti započato se splácením později. Má-li však býti započato se splácením již po třech měsících, musí býti tato zkrácená lhůta ve vyhláškách výslovně udána. To je smysl čl. 1 cís. nař. ze dne 21. června 1873, čís. 114 ř. z., jakž vysvětluje z jeho doslovu: »smí býti provedeno rozdělení... již po uplynutí tří měsíců, počítajíc ode dne, kdy se stala po třetí vyhláška ve veřejných listech k tomu určených s údajem tohoto zkráceného termínu«. Tomu jest rozuměti tak, že, rozhodla-li se společnost splácti základní kapitál již po třech měsících od třetí vyhlášky, což jí uvedeným císařským nařízením jest dovoleno, musí tuto lhůtu ve vyhlášce výslovně uvést. Z toho všeho plyne, že, nechce-li použití této kratší lhůty a neuvedla-li ji proto ve vyhlášce, zůstává při ustanovení čl. 245 obch. zák., totiž, že nesmí býti započato se splácením dříve než po uplynutí jednoho roku. Nebyl tudíž čl. 245 obch. zák. zmíněným cís. nař. zrušen, nýbrž ve smyslu právě uvedeném jen doplněn. Tomu není na závadu ani ustanovení čtvrtého odstavce § 18 čís. 3 akciového regulativu, poněvadž má na mysli jen případy, v nichž bylo již použito zavedených výhod. Jednoroční lhůta stanovená v druhém odstavci čl. 245 obch. zák. nebyla zrušena zmíněným císařským nařízením ani výslovně, aniž lze z doslovu čl. 1 tohoto nařízení vyčísti, že tato lhůta nutně byla nahrazena lhůtou tříměsíční; ze srovnání uvedených zákonných předpisů nevyplývá nikterak, že nemohou vedle sebe obstáti. Stačilo tudíž, byli-li věřitelé ve vyhláškách s poukazem na čl. 243 obch. zák. vyzváni, by se u společnosti přihlásili (čl. 243 druhý odstavec obch. zák.). Nebylo třeba naznačovati, že společnost nemíní použití zmírnění, které by jí jinak poskytovalo cís. nař. čís. 114 z r. 1873. Důvodné dovolací stížnosti bylo proto vyhověti a usnésti se, jak se stalo.

Čís. 10363.

Odklad exekuce (vyklizením).

Složením jistoty vymáhajícím věřitelem není odstraněn předpoklad, že z neodložení exekuce hrozí povinnému nebezpečí nenahraditelné nebo těžko napravitelné újmy.